

Hallituksen esitys eduskunnalle palkansaajan työssäoloehdon uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi

Johdanto

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyysturvalakia ja vuorotteluvapaalakia.

Palkansaajan työssäoloehdotetaan muutettavaksi siten, että palkansaajan työssäoloehdon ja siten työttömyyspäiväraha-oikeuden kertymisen perusteeksi tulisi nykyisen kalenteriviikkokohtaisen työtuntimäärän ja palkkaedellytyksen sijasta palkansaajalle palkkatyöstä maksettu vakuutuksenalainen vakiintunut tulo. Ansiopäivärahan määräytymistä koskeviin säännöksiin tehtäisiin palkansaajan työssäoloehdon muuttamisesta seuraavat muutokset.

Tausta

Pääministeri Sanna Marinin hallitus päätti helmikuussa 2022, että palkansaajan työttömyyspäivärahan edellytyksenä olevaa työssäoloehdotetaan uudistetaan siten, että se määräytyy jatkossa kuukausikohtaisen tulo- ja eläinrajan kautta, ja että työssäoloehdotetaan voi kerryttää myös 0,5 kuukauden jaksoissa.

Päätöstä edelsi hallituksen vuotta 2021 koskeneiden budjettineuvotteluiden yhteydessä tehty päätös, jonka perusteella sosiaali- ja terveysministeriö asetti 20.10.2020 kolmikantaisen työttömyysturvan kehittämisen työryhmän (VN/22106/2020) toimikaudelle 22.10.2020-28.2.2021. Yksi työryhmän tehtävistä oli kehittää palkansaajan työttömyyspäivärahan edellytyksenä olevaa työssäoloehdotetta jo aiemmin käynnistetyn valmistelutyön pohjalta työmarkkinoiden muutos ja digitalisaation hyödyntäminen huomioiden. Työryhmä julkaisi raporttinsa maaliskuussa 2021. Palkansaajan työssäoloehdon uudistamiseksi työryhmä esitti, että työttömyyspäiväraha-oikeuden kertymisen perusteeksi tulisi nykyisen kalenteriviikkokohtaisen työtuntien määrän sijasta palkansaajan vakuutuksenalainen tulo.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on uudistaa työttömyyspäivärahan myöntämisen edellytyksenä olevaa palkansaajan työssäoloehdotetta ja samalla vahvistaa julkista taloutta 54 miljoonan euron verran ja tuoda 1500 lisätyöllistä.

Palkansaajan työssäoloehdon uudistamisen tavoitteena on selkeyttää ja yksinkertaistaa työttömyyspäivärahan määräytymisperusteita. Tarkoituksena on, että määräytymisperusteet ovat etuuden hakijalle ymmärrettävät ja että ansiopäiväraha vastaisi nykyistä paremmin hakijan vakiintunutta tulotasoa. Työssäoloehdon kertymisessä otettaisiin nykyistä paremmin huomioon työmarkkinoiden muutos ja sen kertymisen seuraamisessa huomioitaisiin digitalisaation mahdollisuudet.

Tavoitteena on myös ollut huomioida kansallisen tulotietorekisterin tarjoamat mahdollisuudet siten, että päivärahaetuuksia myönnettäessä tarvittavat tulotiedot saataisiin ensisijaisesti tulorekisteristä, ja että esitetyt muutokset parantaisivat tulotietorekisterin hyödynnettävyyttä työttömyysturvan toimeenpanossa.

Vastausohjeet vastaanottajille

Annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelussa sekä hankkeen sivuilla hankeikkunassa.

Lausunnot pyydetään jättämään lausuntopalvelu.fi-palvelun kautta. Lausuntopyynnössä on esitetty ehdotetut muutokset laeittain.

VAHVA-ministeriöt: lausunto viedään VAHVA:n asialle VN/6417/2022.

Annetut lausunnot otetaan huomioon hallituksen esityksen viimeistelemisessä.

Avoimen lausunnon voi jättää sosiaali- ja terveysministeriön kirjaamoon (kirjaamo.stm@gov.fi). Saatteessa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/6417/2022 ja STM030:00/2022.

Postitse lausunnon voi toimittaa osoitteeseen:
Sosiaali- ja terveysministeriö, PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO

HUOM! Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse, jos vastaaja vastaa lausuntopalvelun kautta.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan 12.8. klo 16.00 mennessä.

Valmistelijat

Johtaja Liisa Siika-aho 23.6. saakka, etunimi.sukunimi@gov.fi
Hallitussihteeri Eeva Vartio 27.6.-12.7., etunimi.sukunimi@gov.fi
Erityisasiantuntija Joni Rehunen 13.7. alkaen, etunimi.sukunimi@gov.fi

Linkit

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM030:00/2022>

Liitteet:

[HE palkansaajan työssäoloehdon uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi SU.docx](#)

[HE palkansaajan työssäoloehdon uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi RU.docx](#)

Jakelu:

Akava
Ammattiliitto Pro
Elinkeinoelämän keskusliitto
Eläketurvakeskus
Etelä-Savon TE-toimisto
Finanssivalvonta
Helsingin kaupunki
Juvan kaupunki
Kaakkois-Suomen TE-toimisto
Kansaneläkelaitos
KEHA-keskus
Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT
Lapin TE-toimisto
Oulun kaupunki
Pirkanmaan TE-toimisto
Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto
Raaseporin kaupunki
Rovaniemen kaupunki
Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta
STTK
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
Suomen Kuntaliitto
Suomen yrittäjät
työ- ja elinkeinoministeriö
Työllisyysrahasto
Työttömien Keskusjärjestö ry
Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry
Uudenmaan ELY-keskus

Palkansaajan työssäoloehto (TTL 5 luku ja asetusmuutokset)

Lausuttavaa palkansaajan työssäoloehdon kertymistä koskevista ehdotuksista?

Ansiopäivärahan perusteena oleva palkka ja ansiopäivärahan määrä (TTL 6 luku ja asetusmuutokset)

Lausuttavaa ansiopäivärahan perusteena olevan palkan ja ansiopäivärahan määrittelyä koskevista ehdotuksista?

Työttömyysetuuden työvoimapoliittiset edellytykset (TTL 2 a luku 10 § sekä 14 luvun 1 c §)

Lausuttavaa palkansaajan työssäoloehdotusta koskevien ehdotuksen vaikutuksesta työttömyysetuuden maksamisen työvoimapoliittisiin edellytyksiin?

Taloudellisten vaikutusten arviointi

Lausuttavaa ehdotuksen taloudellisista vaikutuksista?

Kansalaisvaikutusten arviointi

Lausuttavaa ehdotuksen vaikutuksista kansalaisiin?

Viranomaisvaikutukset

Lausuttavaa ehdotuksen vaikutuksista viranomaisiin? TE-hallinnon henkilöstöä edustavaa tahoa pyydetään arvioimaan vaikutuksia TE-hallinnon henkilöstöön ja sen tehtäviin, erityisesti TTL 14 luku 1 c §:n osalta.

Yritysvaikutusten arviointi

Lausuttavaa ehdotuksen vaikutuksista yrityksiin ja muihin työnantajiin?

Voimaantulo

Lausuttavaa voimaantuloa ja siirtymäsäännöstä koskevasta ehdotuksesta?

Muuta lausuttavaa esityksestä?

Muuta lausuttavaa esityksestä?

Backman Heli
Sosiaali- ja terveysministeriö

Maisonlahti Marjaana
Sosiaali- ja terveysministeriö